

DECAS POSITIONUM
JUSTIFICATIONE PECCA-
TORIS CORAM DEO GRA-
TUITA

Ex

Evangelio Dom. XI. post Trinit. juxta
Lucam XVIII. 9, 14.

in

Synodo Pastorum Picaviensi ad placidam Ven-
tilationem selecta

â

L. Samuele Langen / Superintendent.

Anno æræ Vulgaris.

cI, I, CIL.

*N.T.
in Lucam.
184.*

Lipsia,
Typis Henningi Koler.

Exeg.
C.

252,18

MUNICIPAL LIBRARY

3339 VOLA HILDE
ARDO OEG MARDO STAGT

ANNO 1522

ANNO 1522

m

Jova juva!

Th.I.

Glorificare Stylo Forensi nihil aliud notat, qvām in justum
q; peccatis æternisq; peccatorū pœnis & suppliciis absolve-
re, justumq; pronunciare. Ad Testimonium citamus Ps.
C.XLIII, 3. Es. V, 23. Rom. III, 20. 24. 26. 28. 30. IV, 2. 5. 25.

V, 1. VIII. 30. 33. & præter hæc loca Clarissima, Evangelii nostri Ca-
put & Finem, qvō nōn solūm commate q. *Phariseos seipsoſ justificasse*
h. e. imaginariam justitiam sibi persvasisse, sed & v. 14. *Publicanum*
verè justificatum descendisse dicitur. Justificationem, qvam Pontificii
ex justitiæ infusione aut infusæ receptione fingunt & pingunt, Evan-
gelium nostrum cum totâ Scripturâ ignorat, & nos cum eâ.

I. Ab alio verò nomine, nisi solo DEO, Fonte Salutis nostræ Il-
lico, si in Causam Principalem inquirere libet, exspectari potest Ju-
stificatio, cuius respectu qvoq; Activa dicitur, qvemadmodum re-
spectu Hominum, qvi à DEO justificantur. Passiva est. *Unus enim est*
Deus, qui justificat per solam fidem, inquit Paulus Rom. III, 30. & Deus
ipse Elaiæ XLIII, 25. hoc ipsum sibi adscribit, dum dicit, *Ego, Ego*
deleo iniquitates Tuas per meipsum & non recordor peccatorum Tuorum.
Hinc juxta primum Evangelii nostri intuitum. Utterq; , tum *Phari-*
seus, tum Publicanus ad Templum properant qvidem Augustissimum;
Sed solus Publicanus Deū precibus supplicissimis cultuq; debito de-
veneratur; *Pharisæus enim non se Dei, sed Deum sui Debitorum*
constituit, & ut eum Evangelio paucis multa complectamur, *seipsum*
justificat, id est, justificationem suam non à DEO petit, sed à sei-
pso pendere putat, & Deum non ut justitiæ ac salutis suæ Authorem
& Datorem; verùm ut testem qvæsi & suffragatorem compellat. Qvæ
importunitas merito Operum imaginario sua debet primordia.

III. Quid enim Opera ad Justificationem? Subjectum namq;
hujus Homines sunt Peccatores & Impii, de qvibus Paulus Rom. III,
25, adserit, *quod omnes peccaverint & gloriæ Dei destituantur*, hoc est,
peccato sint obnoxii & omni materia & occasione placendi Deo, vel
qvic-

q̄icq̄am coram ipso gloriandi careant; q̄ibus ignominia potius debetur & faciei confusio, qvām gloria juxta Dan. IX, 9. Nam omnes justitiae nostrae כְּפֶר עֲלֵיכֶם, ut vestimentum cunctorum sunt, Ef. LXIV, 6. hoc est, quod sine rubore dici vel scribi nequit, sicut pann⁹ menstruatus & Jeremias meminit, Thren. I, 8. & Ezechiel XXXVI, 17. Iterum ad Flagitium illud Hominis, Publicanum provocamus, q̄em non solum Phariseus in precibus suis cœtui addicit petulantissimo, sed & propria Conscientia conterit, contritumq; ad Tribunal Dei sistit, humiliè deprecantem, ardentiè credentem & mox absolutum ac justificatum ad ædes suas redeuntem.

IV. Aliud itaq; Deum ad actionem hanc, ut qvōq; Paucis Causam, quam Impulsivam vocant, attingamus, movit. Unum Internum est, nempe Gratia & Misericordia Dei, qui juxta Ezechiem, XXXIII, 11. morte & pænā impii nō delectatur, sed dives in misericordia est propter multam nimiamq; charitatem suam, qvā dilexit nos, etiam cūm essemus mortui per dilectionem, convivificavit nos unā cum Christo, ut Paulus ait Eph. II. commatē 4. & 5. ubi & nervosā exclamatione adsortioni nostrae succurrat, dum inquit: Per gratiam estis servati. Nec aliud Publicanus noster exspectat qvām Gratiam; Hinc corde & Orem ingemescit; O Deus propitius esto mihi peccatori. Nam gratiā suā iis prop̄fuit Deus, qui timoris fulmine percussi, cūm Publicano presentant, & indignitatem suam agnoscentes, oculos suos ad Calum attollere verentur. Sacrificia namq; Deo gratissima, sumptus Spiritus confratus, Cor conritum & contractum Deus non despiciet Ps. LI, 18. Altera Justificationis impulsiva est Externa, Christi nempe Obedientia, Activa & Passiva, ut vulgo, distingvitur; hoc est, ut Formula Concordiae loquitur: non estantum; qvā Patri paruit in totā suā passione & morte, verū etiam qvā nostri causā sponte se Legi subjecit, eamq; Obedientiā illā suā implevit. Alias Justitiam Christi adpellare solent, non quidem Essentialē, ut Andreas Osiander cum insigni Ecclesiæ scandalo & scissurā, ante seculum ferme, somniavit, sed Officii justitiam hoc est, meritum & satisfactionē, qvā Christus non tantum Vitæ Sanctitate Legem implendo, sed & peccata nostra eorumq; poenas in se transferendo & pro iis luendo justitiae Divinæ satisfecit, Deumq; per hanc δοκούτεωσι movit, ut Credentes in se ab æterno ad salutem elegerit, & nunc quoq; in tempore justificet & salvet. Est namq; Satisfactio hæc perfectissima & summi coram Deo precii & Valoris.

Nec

Nec enim unius duntaxat est Naturæ, ut *Andreas Osiander & Franciscus Stancarus* narrarunt, qvorum ille pro sola Naturâ Divinâ, alter pro Humanâ sola pugnavit. Utetq; tamen in cassum. Nam ut Concordiaæ nostræ ejusq; declarationis Verba sonant: *Humana Naturâ sola sine Divinitate eterno & omnipotenti Deo negat. Passione pro eosius mundi peccatis satisfacere valet: Divinitas vero sola sine Humanitate inter Deum & nos Mediatoris partes implere nequit.* Sed sicut juxta notissimam illam Regulam, *Actiones & Passiones Personæ sunt: ita & cum Concordia Nostre satisfactionem ac Obedientiam totius Personæ Christi, qui simul Deus & Homo est, constanter credimus, docemus & confitemur.* Et hanc ipsam Christi Obedientiam & satisfactionem, sicut tum temporis sacrificia & Propitiatorium templi adumbrabant; ita & Publicanus noster jam justificandus inter Deum & sepe peccatorem ponit, dum dicit: *Deus propitiatus esto mihi Peccatori!* ιλασθητι, inquit. Quid hoc aliud est, quam Solicitatio Misericordiæ Divinæ per ιλαστήριον Mediatoris? *Qvod Deus nobis in Sangvine Filii sui proposuit, Rom. III, 25. quis solus est ιλασμός & propitiatio protius Mundi peccatis, I. Joan. II, 2.* Nec rectius tractari locarive potest Mediatoris Propitiatio, quam in medio Dei & Peccatoris. Est enim instar glutinis quasi, quo duæ Tabulæ ita constringuntur, ut in commissurâ divelli nequeant. Eodem fermè modo Deus justus & Peccator Miser per Officium Christi Mediatorium conciliantur et nexu conglutinantur indissolubili, quemadmodū persuasum sibi habet Paulus, quod negat mors, negat vita, negat angeli, negat principatus, negat potestates, negat instantia, negat futura, negat altitudo, negat profunditas, negat ulla Creatura alianos separare poterit, à Dilectione Dei, quae est in Christo Iesu Domino nostro. Rom. VIII, 38.39.

V. Aliud verò Adglutinationis hujus & haec ipsam sequentis Justificationis, Instrumentum, sive ut in Scholis loquuntur, Instrumentalem Causam, non agnoscimus nisi Fidem, quam Gratiam Dei, Meritum Christi & in Christo justitiam illam, quæ coram judicio Dei consistere potest, desideramus, desideratam adprehendimus, adprehensamq; nobis applicamus sive adpropriamus, & in eâ, ut ad justitiam nostram inputabili confidimus ac divino nos praesentamus judicio. Fides namq; justificans sicut actibus hisce essentialibus maxima ex parte praesentiam & veritatem suam nobis confirmat: ita & necessariò iisdem se se exerceat. Qvod itidem exemplo vix clarior illustrare possumus, quam Publicani Nostri, pectus suum percute-

cientis & clamantis simul, *Mibi, Mibi, ô Deus esto propitius*. Qvis enim
hic non videt Desiderium Gratiae serium & sincerum, quo Publica-
nus in propitiatoriovitam & remissionem peccatorum tuorum quæ-
rit, & Esto suum ingemiscit? Desiderium vero dum dicimus, Noti-
tiam & Ad sensum, quem presupponit, non excludimus. Ignoramus
nulla cupido, nullum desiderium. *Res non audit a non potest credi*.
Rom. X, 14. Nec istud desiderare possumus, cui ad sensum denega-
mus. Desiderium Fidei Justificantis sequitur Adprehensio, Adpre-
hensionem Adpropriatio. Circa utramque strenue occupatus est Pu-
blicanus Noster, & Ore manuque ex Fonte Salutis Gratiam Dei abun-
dantissimam infuse derivare laborat. Ore adprehendit istam avi-
dissimè sibi in individuo & *Mibi, Mibi* supplicat; Manu Ostium qua-
si Cordis sui aperit & disquirit, Donumque Remissionis gratiosissi-
mum adpropriari sibi, & cum Sponsa Christi, eum quem anima sua
diligit, in lectulum suum & conclave Matris sue introducere cupit,
Cant. III, 1. 4. Fiduciam Statio & Oratio Publicani firmiter probant,
Illam namque si non habuisset in corde, non stetisset, sed fugisset, nec
ad gratiam adpellasset, nec exspectasset illam tantam modestiam & hu-
militatem, quam Christus in sententia sua decisivâ de praedicat. Et
respectu horum actuum Paulus Fidem πληροφορίαν h.e. certam & in-
motam animi de salute nostra persuationem, quam plenis quasi velis
(à navibus ductâ metaphorâ) Homo credens ad eam rem, quam confi-
dit, fertur & vehitur, Rom. IV, 21. Col. II, 2. Et huic Fidei soli adscri-
bitur ille Effectus, qui dicitur Justitiae & salutis acquisitio, Matth. IX,
2. 22. Rom. III, 26. Gal. II, 16. Adscribitur autem Fidei hoc ipsum,
non ex merito quodam, sive de conformitate, aliove operis intuitu,
sed ex merita gratia, ut Paulus insigniter deducit. Rom. IV, commate
1. & seq. Eph. II, 8. 9. & alibi. Nam Fides quam creditur ipseque fidei ju-
stificantis actus manet instrumentum, nec aliter in ipso actu imputa-
tionis attenditur, quam instrumenti intuitu, quod ex parte Homini
necessarium est & justitiam imputatam adprehendit. Sola autem
Fides, quam creditur, sive Fidei justificantis Objectum, Meritum,
nempe Christi, imputatur nobis ob premium & valorem. Et hoc est,
quod Theologi intendunt, dum Fidem Justificantem non ad prædi-
camentum Quantitatis aut Qualitatis, aut Actionis; sed Relationis
referunt, & relativè, sive vi correlati sui nempe meriti Christi, inquit
fertur, justificare dicunt. Nam sola Fidei Relatio, quam ad Christum
eiusque meritum est directa, propter Christum, quem respicit, vim
justi

justificandi & salvandi habet, Sola verò fidem non eā urgemos fini, quā si solitaria esse debeat & à Charitate reliqvisq; virtutib; separata; vera nāq; fides viva est, & operosa per Charitatem, Gal. 5, 7, non mortua, Jac. II, 17. Neq; in Propositione illa Notissimā, *Sola fides justificat*; Particula Exclusiva *Sola*, subjectum, nempe fidem determinat, aut illam à Bonorum Operum exercitio eximit, sed prædicatum respicit, & à justificationis actu bona Opera excludit, soli verò justitiae Christi, cuius apprehensio soli fidei, non Operibus convenit, adscribit, ut ita fides sola justificet quidem exclusis operibus, sine Bonis operibus tamen fides justificans esse nequeat. Distinctissimā namq; sunt Propositiones: *Fides qua operatur per Charitatem, justificat, & Fides, quatenus operatur per Charitatem, justificat.* Prior vera est: Posterior falsissima.

VI. Tandem in Formam quoq; Justificationis paucis inquirendum est nobis; quæ Gmina, non tamen nisi ratione tantum & diverso terminorum respectu distincta. Una privativè effertur per non imputationem sive Remissionem peccati ejusq; reatus, in quā David Summum Hominis Bonum his verbis conlocat: *Beatus est, qui levatus est transgressione, & cuius Peccatum tectum est.* *Beatus Homo, cui Dominus iniquitatem non imputat,* Ps. XXXII, 1.2. & Rom. IV, 7.8. Ubi à Paulo hæc ipsa verbotenus allegantur, qui & inter alia 2. Cor. V, 10. scribit, quod Deus in Christo mundum reconciliat sibi, non imputans eis peccata ipsorum. Altera positiva est, & per realē Justitiae Christi extra nos præstitæ quidem, sed tamen per fidem nobis adscriptæ, imputationem sive ipsam Peccatoris Justihabitionem se exercet, quod sensu Paulus jam citato loco, com. 21. dicit quod Deus Eum, nempe Filium suum, qui non novit peccatum, pro nobis peccatum fecit, ut nos efficeremur Justitia Dei per illum. Alia scripturæ loca quam plurima & vel ex Compendiis nota, scientes præterimus. Illud tantum adhuc notamq; quod Justitia hæc, quatenus in Evangelio credentibus imputari docetur, sit Evangelica, Legalis enim, quā Christus ipse Legi satisfecit, formaliter & positivè in Christo est, & Lex de Imputatione hæc nihil novit. Ita n. imputatur illa Peccatori, ut à Legis accusatione & maledictione ipsum absolvat, & ex merito Christi sufficientissimo justum pronunciet ac declareret, quod ita idem ex Publicani Nostri exemplo abundè innoteat.

VII. Hic namq; Finis est Justificationis ut non solum ex parte Dei, Gloria, Justitia & Bonitas ipsius ostendatur, Rom. III, 25. 26. sed & nostri respectu in hæc vitâ Pax & tranquillitas spiritualis juxta Es. XXXII, 17. & Rom. V. 1. in alterâ vero vitâ salus & felicitas æterna promoteatur. Nam *finis fidei nostra, salus est animarum, inquit Petrus 1. Ep. I. 9. & vita eterna,* Rom.

*R*em VI. 22. Nec Evangelium nostrum silentio præterit hoc ipsum, dum su^uxaltationē promittit humiliantibus seſe, & verā pœnitentiā indignitatem am agnolcentibus. Similitudo ab adflictis & prostratis sumta est, qui ele- vari rufus possunt, si manibus opem ferentibus & hâc fioi porrectis non repugnant, sed iisdem ſeſe ſubjiciunt. Eodem modo iisdemq; ſubſidiis Homo Peccator in tummis ſuis angustiis, qvas Pſalmista Pſ. XXXVIII. inſigniter depingit ſublevatur & extollitur per Manus Mifericordiæ Divinæ totò die ad nos expansas juxta Prov. I. 24. Et. LXV, 2. modò, Viribus priùs ab hâc ipsâ oblatis & conlatis, ſeriâ ſeſe ſubmittat pœnitentiā ac debitâ deyotione dēſiderio & fiducia iisdem adhæreat. Extollitur autem non modò ad Gratiam, ſed gloriamq; & æternam Beatitudinem. Illâ largi- ter in hâc viâ fruimur: Hanc in alterâ exſpectamus.

VIII. Qvibus præſuppoſitis præſtò nobis eſt Definitio, ſive Rei per cauſas cognitio. Illas vidimus hucusq;; Hujus ſumma hæc eſt: *Justificatio eſt Actio Dei, Homini Peccatori, ex merâ gratiâ & mifericordiâ, propter Chriſti Mediatoris Obedientiam, per ſolam fidem peccata remittens & justitiam, Chriſti ita imputans, ut Reconciliatus cum DEO aeternam tandem vitam ac felicitatem conſequatur.* Evangelium nostrum preſſiore ſtylo hæc exprimit & Justificationem per Hominiſ ſeſe *Humiliariis Exaltationem* deſcribit. Ait latior, inqvis ſenſus? Fateor, ita primo intuitu videtur quidem. Ex præmiſſiſ tamen facili manu intra terminos ſuos contineſi potest.

farta
IX. Et tantum de Justificatione, ejusque processu. Effectum ſive Conſequens ejus ſunt BONA Opera, quorum Studium Inſtituto quidem ſumme Necessarium & ideo omnibus modis ſedulò urgendum ac inculcandum eſt; attamen in hoc Loco tractari nec debet nec potest. Subſtituimus itaque hac vice, & cum ſolidâ ac plenâ Auguſtanæ Confessionis Delaratione, tenemus & ſtatuiſus; Quod neque renovatio, neque ſanctificatio, Virtutes aut Bona Opera tanquam forma, aut pars, aut cauſa Justificationis, aut ſub quâlicunq; prætextu, titulo aut nomine Articulo Justificationis tanquam ad eam rem necessaria aut pertinentia inmiceri poſſint. Nec Cautela huic noſtium repugnat Evangelium. Ex professo namque Articulus hic de Justificatione tractatur ibi ſed de bonis Operibus eorumque valore, altum, quod dicitur, eſt ſilentiū; niſi forte cum Homileticis adabitum Publicani respicere velimus, quo Juſtificatus deſcendit in domum ſuam, non in Telonium, ubi juxta Historicum quendam antiqvū Publicum jus vanum erat, & fures ac rapinæ ſine pallio exercebantur. Nova enim Obedientia ejusque ſtudij, quâ Fides Vera & Viva Operata eſſe debet caninam & porcariam inſolentiam non amat, nec ad ſuum ipſius Vomitum lutum ve priſtimum revertere permittit juxta 2. Petr. II. 22. Sed nos manum hoc loco de Tabula!

X Nos Concluimus & Deum Patrem per Jesum Christum *Ιας ήριεν* Noſtrum Unicum & Sufficientiſſimum, Ore & corde devoto adoramus, ut Thelaurum hunc gratiæ ſuæ preciosiſſimum adverſus omnes Veritatis ſalvificæ Hostes ac Turba tores ſar- etum tectumq; tueri & Nos in Fide & Charitate Christianâ, uſque ad Vitæ hu- jū ſinem & Futuræ Beatitudinem conſervare velit. Ipsi ſit Gloria in æternum, Amen.